

VÀI NÉT VỀ VIỆC THỰC HIỆN CHỈ DẪN BẢO HỘ QUYỀN SỞ HỮU TRÍ TUỆ TẠI MỘT SỐ DOANH NGHIỆP TRÊN ĐỊA BÀN TP CẦN THƠ

Nhằm tăng cường công tác quản lý nhà nước về sở hữu công nghiệp (SHCN), đánh giá việc thực hiện chỉ dẫn bảo hộ về sở hữu trí tuệ (SHTT) và tìm hiểu nhu cầu hỗ trợ về hoạt động SHTT tại các doanh nghiệp trên địa bàn thành phố Cần Thơ. Sở Khoa học và Công nghệ Cần Thơ đã tiến hành khảo sát việc thực hiện chỉ dẫn bảo hộ và nhu cầu hỗ trợ về sở hữu trí tuệ năm 2015 tại 200 đơn vị sản xuất kinh doanh.

Trong quá trình thực hiện, các đơn vị được chọn điều tra một cách ngẫu nhiên nhằm đảm bảo thông tin thu thập là trung thực và khách quan. Trong tổng số 200 đơn vị điều tra, đối tượng gồm có công ty TNHH (34,5%), cơ sở/Hộ kinh doanh (27%), công ty cổ phần (18,5%), doanh nghiệp tư nhân (18%) và loại hình khác (2%) được phân bổ tất cả 9 quận, huyện trên địa bàn thành phố.

- Đối với tình hình đăng ký nhãn hiệu cho thấy có 48 đơn vị đã nộp đơn đăng ký nhãn hiệu, 57 đơn vị có văn bằng nhãn hiệu độc quyền và 63 đơn vị dự định nộp đơn đăng ký bảo hộ nhãn hiệu.

- Việc sử dụng nhãn hiệu đã được cấp văn bằng, trong thực tế không phải tất cả các nhãn hiệu đã đăng ký đều đang sử dụng trên thị trường. Mặc dù chỉ điều tra về thực trạng sử dụng ở phạm vi nhỏ nhưng cho thấy có 54 đơn vị sử dụng nhãn hiệu trùng với nhãn hiệu đã đăng ký (chiếm tỷ lệ 27%), 17 đơn vị sử dụng nhãn không trùng với nhãn hiệu đã đăng ký (chiếm tỷ lệ 8,5%), còn lại đến 64,5% (129 đơn vị) vẫn chưa đăng ký nhãn hiệu nên bỏ qua câu hỏi này.

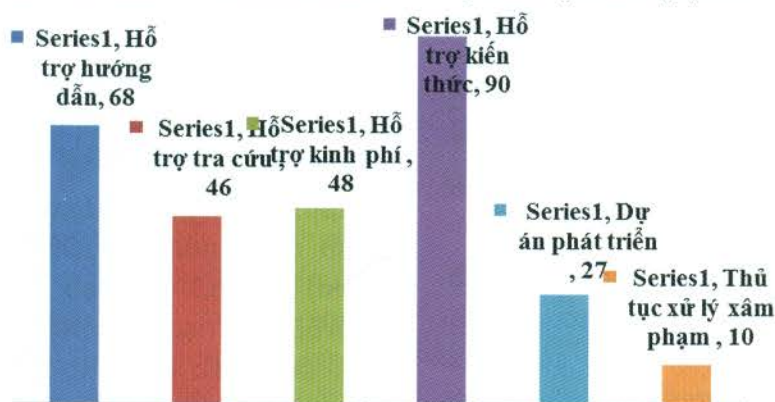
- Trong quá trình hoạt động kinh doanh đơn vị có thể có một số thay đổi liên quan

đến chủ sở hữu, địa chỉ trụ sở, tên doanh nghiệp... Thay đổi về chủ sở hữu và địa chỉ là thay đổi quan trọng dẫn tới đơn vị phải thay đổi thông tin ghi trong văn bằng bảo hộ đã được cấp. Thực trạng thông tin văn bằng bảo hộ so với thực tế sử dụng trong điều tra cho kết quả như sau: 61 đơn vị chủ sở hữu được ghi trong văn bằng bảo hộ và thực tế sử dụng là trùng, 24 đơn vị có chủ sở hữu được ghi trong văn bằng bảo hộ và thực tế sử dụng là không trùng; 62 đơn vị có địa chỉ chủ sở hữu trong văn bằng và thực tế sử dụng là trùng, 23 đơn vị có địa chỉ chủ sở hữu trong văn bằng và thực tế sử dụng là không trùng; 115 đơn vị do chưa có văn bằng nên không cung cấp thông tin khi được điều tra về các nội dung này.

- Dấu hiệu ® là chữ cái đầu tiên của từ "Registered" có nghĩa là đã đăng ký (đã được bảo hộ). Dấu hiệu này được quy ước chung nhằm chỉ ra rằng nếu nó đi kèm là nhãn hiệu hàng hóa đã được bảo hộ độc quyền. Qua điều tra kết quả ghi nhận: có 31 đơn vị sử dụng chữ ® cho nhãn hiệu đã được cấp văn bằng và 9 đơn vị sử dụng chữ ® cho nhãn hiệu không trùng với nhãn hiệu đã được cấp văn bằng và 6 đơn vị do chưa hiểu về dấu hiệu ® nên đã sử dụng cho nhãn hiệu chưa được cấp văn bằng.

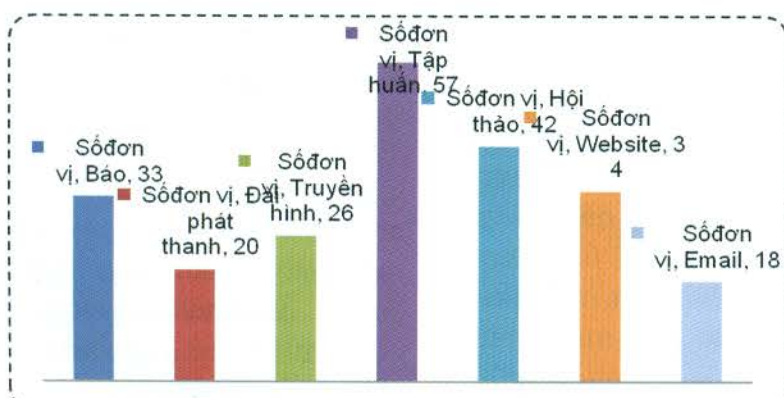
- Trong thời kỳ hội nhập, các tổ chức, cá nhân đã quen dần với giá trị tài sản sở hữu trí tuệ. Do vậy, những năm qua, Đảng và Nhà nước đã chú trọng ban hành những chủ trương, chính sách nhằm khuyến khích, thúc đẩy hoạt động sáng tạo, khai thác tài sản trí tuệ, triển khai các biện pháp hỗ trợ doanh nghiệp xây dựng và phát triển tài sản trí tuệ nhằm góp phần nâng cao khả năng cạnh tranh của doanh nghiệp. Việc doanh nghiệp càng khai thác được nhiều hình thức hỗ trợ của nhà nước liên quan đến hoạt động của mình thì doanh nghiệp càng có thể dễ dàng nâng cao năng lực cũng như nguồn lực góp phần cho hoạt động của doanh nghiệp phát triển thuận lợi hơn. Qua cuộc điều tra, số đơn vị có nhu cầu hỗ trợ, có 115 đơn vị có nhu cầu

hỗ trợ, chiếm tỷ lệ 57,5%. Các nội dung yêu cầu hỗ trợ như sau: có 68 đơn vị quan tâm đến thủ tục xác lập và có nhu cầu hỗ trợ hướng dẫn thủ tục đăng ký bảo hộ; 46 đơn vị cần hỗ trợ tra cứu thông tin SHCN; 48 đơn vị cần hỗ trợ kinh phí đăng ký bảo hộ trong nước, với yêu cầu hỗ trợ mức thấp nhất là 2.000.000 đồng và mức cao nhất là 35.000.000 đồng; 90 đơn vị quan tâm đến các thông tin về SHTT nên cần được hỗ trợ thông qua các phương tiện nghe, nhìn hoặc đào tạo tập huấn; khoảng 27 đơn vị, chiếm tỷ lệ 13,5% tổng số điều tra muốn tham gia dự án phát triển nhãn hiệu (thương hiệu) và chỉ có 10 đơn vị, tỷ lệ 5% là có nhu cầu hỗ trợ về thủ tục xử lý xâm phạm quyền.



Biểu đồ: Thống kê nhu cầu cần hỗ trợ

Nhu cầu hỗ trợ của 90 đơn vị quan tâm đến các thông tin về SHTT thông qua các hình thức chủ yếu như tập huấn, hội thảo và phương tiện truyền thông như website, báo, đài....



Biểu đồ: Nhu cầu hỗ trợ kiến thức, thông tin SHTT

*** Những tồn tại trong vấn đề bảo hộ quyền SHTT của doanh nghiệp**

- Nhận thức và kiến thức về quyền sở hữu trí tuệ tại một số doanh nghiệp, đơn vị thuộc các thành phần kinh tế trên địa bàn còn hạn chế. Nên việc tìm hiểu thực hiện thủ tục xác lập, bảo vệ quyền sở hữu công nghiệp, cũng như việc xem xét tính pháp lý của các yếu tố có liên quan đến sở hữu công nghiệp, trong quá trình sản xuất, kinh doanh hàng hóa, dịch vụ chưa được chú trọng đúng mức.

- Một số doanh nghiệp chưa hiểu rõ quyền lợi cũng như chưa quan tâm đầy đủ đến hoạt động sở hữu trí tuệ dẫn đến thực tế: Một số nhãn hiệu đã đăng ký nhưng sử dụng không đúng, thay đổi chủ sở hữu và địa chỉ nhưng không thực hiện thủ tục sửa đổi văn bằng bảo hộ, chưa hiểu về dấu hiệu ® nên đã sử dụng cho nhãn hiệu chưa được cấp văn bằng...

- Các doanh nghiệp quan tâm đến sở hữu trí tuệ hầu như chỉ dừng ở mức độ đăng ký còn xây dựng chiến lược sử dụng, phát triển thì rất ít. Một số nhãn hiệu đăng ký chưa bao giờ được nhìn thấy trên thị trường.

- Phần lớn các doanh nghiệp chưa coi sở hữu trí tuệ là tài sản của mình vì vậy các doanh nghiệp chưa chuẩn bị các điều kiện cần thiết, nhất là về pháp lý để bảo vệ, củng cố và phát triển loại tài sản này và do thói quen nhiều doanh nghiệp vẫn còn ngại khi phải bỏ một ít chi phí cho việc đăng ký, dẫn đến mất cơ hội đăng ký.

- Mặt khác, xuất phát từ trình độ, năng lực đổi mới công nghệ của địa phương còn hạn chế, sản xuất không ổn định, hoạt động nghiên cứu đổi mới công nghệ, thúc đẩy sản xuất, nâng cao chất lượng sản phẩm hàng hóa và dịch vụ, cải tiến mẫu mã sản phẩm cho phù hợp với thị trường tiêu thụ còn hạn chế nên hoạt động đăng

ký bảo hộ quyền sở hữu công chưa đạt kết quả cao.

*** Giải pháp trong thời gian tới:**

- Doanh nghiệp cần quan tâm hơn nữa hoạt động sở hữu trí tuệ thông qua việc tạo lập, đăng ký, sử dụng, phát triển và bảo vệ các tài sản trí tuệ để tạo dựng, đăng ký, sử dụng, phát triển và bảo vệ các tài sản trí tuệ của mình nhằm nâng cao sức cạnh tranh của doanh nghiệp trong xu thế hội nhập.

- Xây dựng kế hoạch thực hiện phù hợp cho từng giai đoạn, từng đối tượng. Nhằm triển khai hiệu quả việc thực hiện các văn bản của Nhà nước về SHCN và các vấn đề liên quan khác đến lĩnh vực SHCN được áp dụng vào thực tiễn nhanh nhất. Đáp ứng và theo kịp được các yêu cầu của điều kiện phát triển kinh tế và xã hội.

- Tăng cường, đẩy mạnh hơn nữa công tác tuyên truyền, phổ biến cho hoạt động SHTT nhằm triển khai có hiệu quả các văn bản pháp luật của Nhà nước đã ban hành.

- Nâng cao hơn nữa nhận thức của các doanh nghiệp và các cá nhân trên địa bàn, trong lĩnh vực hoạt động SHCN thông qua các buổi tập huấn và nhiều hình thức khác.

- Tăng cường sự phối hợp giữa các cơ quan quản lý chức năng như Quản lý thị trường, Công an, Hải quan, Kế hoạch đầu tư, trong việc triển khai thực hiện các văn bản quy định của Nhà nước liên quan đến quản lý hoạt động SHCN. Đồng thời tăng cường hoạt động quản lý, phát hiện và ngăn chặn kịp thời nạn sản xuất hàng giả hoặc hàng xâm phạm nhãn hiệu trên địa bàn thành phố.

- Tiếp tục xây dựng Chương trình hỗ trợ phát triển tài sản trí tuệ thành phố Cần Thơ giai đoạn 2016 - 2020.

*Phòng Quản lý chuyên ngành
Sở KH&CN TP. Cần Thơ*